

Menettelyohjeet

Bosch-konsernin liikeyhteistyöohjeet

JOHDANTO

Haluamme parantaa ihmisten elämänlaatua ja turvata nykyisten ja tulevien sukupolvien elämän perusteet taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti vastuullisella tavalla. Tämä kiteytyy toimintaperiaatteessamme ”We are Bosch”: me toimimme vastuullisesti yhteiskunnan ja ympäristön parhaaksi.

Me ponnistamme koko arvoketjussamme kansainvälisten ihmisoikeuksien ja sosiaalisten normien noudattamisen puolesta. Liikeyhteistyöohjeet ovat tärkeä osa menestystämme. Oleellisena perustana on yhteinen ymmärrys eettisestä ja vastuullisesta toiminnasta.

Tässä kuvatut yhteiskuntaan ja ympäristöön liittyvät käytännöt ja prosessit perustuvat YK:n Global Compact -yrittäjävastuualoitteen kymmeneen periaatteeseen, kansainväliseen ihmisoikeuslakiin, Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistukseen työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista, YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin periaatteisiin sekä OECD:n toimintaohjeisiin, jotka koskevat monikansallisia yrityksiä.

Menettelyohjeiden vaatimukset ja periaatteet ovat tärkeä osa liikeyhteistyöohjeidemme ja Boschin välisiä sopimusvelvoitteita ja yhteistyötä. Liikeyhteistyöohjeet sitoutuvat noudattamaan ja edistämään menettelyohjeissa mainittuja periaatteita sekä kouluttamaan omia työntekijöitään asiaankuuluvasti. Lisäksi edellytämme menettelyohjeiden täysimittaista noudattamista myös tavarantoimittajiltamme ja muilta kolmansilta osapuolilta, jotka ovat liikeyhteistyöohjeidemme kautta sopimussuhteessa Boschiin. Liikeyhteistyöohjeidemme pitää sisällyttää menettelyohjeiden sisältöä vastaavat toimintaohjeet omaan sopimukseensa. Edellytämme, että liikeyhteistyöohjeidemme asettavat parhaan kykynsä mukaan samat velvoitteet omille tavarantoimittajilleen ja muille kolmansille osapuolille.

LAILLISUUSPERIAATE

Me noudatamme tiukkaa laillisuusperiaatetta kaikessa toiminnassamme, toimenpiteissämme, sopimuksissamme ja muissa toimissamme, ja edellytämme samaa myös liikeyhteistyöohjeiltamme. Laillisuusperiaatteen noudattaminen tarkoittaa muun muassa verojen ja tullien maksamista, kilpailu- ja kartellilainsäädännön noudattamista, korruption ja rahanpesun ehdotonta kieltämistä, uusimman tekniikan tason noudattamista, tarvittavien viranomaislupien hakemista, vientitarkastusoikeuden noudattamista sekä kolmansien osapuolten laillisten oikeuksien huomioimista sekä sosiaalisten ja ympäristöstandardien lakisääteiden määräysten noudattamista.

SOSIAALISET STANDARDIT

Ihmisoikeudet

Edellytämme liikeyhteistyöohjeiltamme kansainvälisesti tunnustettujen ihmisoikeussopimusten kattavaa noudattamista sekä ihmisoikeuksien aktiivista edistämistä. Tämä perustuu YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin periaatteisiin, joita ovat muun muassa paikallisten yhteisöjen, alkuperäiskansojen ja ihmisoikeuksia puolustavien henkilöiden suojeleminen.

Lapsityövoima

Liikeyhteistyöohjeidemme sitoutuvat palkkaamaan vain sellaisia työntekijöitä, jotka ovat saavuttaneet työskentelyssä edellytettävän kulloisenkin kansallisen lainsäädännön mukaisen vähimmäisiän. He eivät hyväksy lapsityövoimaa missään muodossa. Tässä yhteydessä noudatetaan ILO:n sopimusta nro 138 koskien työskentelyn vähimmäisiää sekä sopimusta nro 182 koskien lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä. Liikeyhteistyöohjeidemme sitoutuvat huomioimaan ihmisarvon ja lapsen oikeudet sekä kunnioittamaan niitä.

Pakkotyö

Edellytämme, että liikeyhteistyöohjeidemme kieltävät tiukasti kaikenlaisen pakkotyön, jolla tarkoitetaan muun muassa ihmiskauppaa, kidutusta ja kaikenlaista orjuuttamista tai työvelvoitetta. Samoin on kunnioitettava vapautta valita työ ja noudatettava tätä periaatetta.

Yhdistymisvapaus

Liikeyhteistyöohjeidemme pitää ottaa huomioon työntekijöiden perusoikeus muodostaa ammattiyhdistys ja oikeus liittyä siihen omasta vapaasta tahdosta. Jäsenyys ammattiyhdistyksessä tai toimiminen työntekijöiden edustajana ei saa olla peruste epäoikeudenmukaiselle ja epätasa-arvoiselle kohtelulle. Lakisääteiden määräysten ja ILO:n sopimus nro 98 mukaisesti on kunnioitettava työolosuhteiden kollektiivista neuvotteluoikeutta ja lakko-oikeutta.

Yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys

Me edellytämme, että liikeyhteistyöohjeidemme eivät suvaitse minkäänlaista syrjintää esimerkiksi ihonvärin, etnisen syntyperän, sukupuolen, iän, kansallisuuden, sosiaalisen syntyperän, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautuneisuuden, uskonnon, maailmankatsomuksen, poliittisen aktiivisuuden tai ammattiyhdistystoiminnan vuoksi. Sama koskee kaikenlaista ahdistelua. Edellytämme samaa palkkaa maksettavaksi samasta työstä ilman sukupuolten välisiä eroja. ILO:n sopimuksia on noudatettava.

Oikeudenmukaiset työolosuhteet

Liikekumppanimme sitoutuvat varmistamaan ILO:n sopimusten mukaiset oikeudenmukaiset työolosuhteet. Näihin kuuluvat erityisesti oikeudenmukainen korvaus työstä sekä sosiaalipalvelut, jotka vastaavat vähintään kansallisia ja paikallisia lakisääteisiä standardeja, määräyksiä tai sopimuksia. Lisäksi on noudatettava kunkin maan lakisääteisiä määräyksiä minimipalkan osalta sekä työaika, taukoja ja vuosilomia koskevia määräyksiä.

Työterveys ja työturvallisuus

Liikekumppaneidemme on noudatettava kulloisiakin kansallisia standardeja koskien turvallista ja hygieenistä työympäristöä sekä ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin työterveyden ja -turvallisuuden varmistamiseksi. Liikekumppaneidemme, jotka ovat samalla myös tuotteiden valmistajia, on tarkasteltava standardin SFS-ISO 45001 mukaisen työsuojelun hallintajärjestelmän tai alalle soveltuvan työsuojelun hallintajärjestelmän käyttöönottoa ja kehittämistä. He voivat ottaa käyttöön myös muita toimia, joiden avulla voidaan saavuttaa hallintajärjestelmän tavoitteet.

Suojaaminen hädältä ja maan riistämiseltä

Liikekumppanimme sitoutuvat olemaan ryhtymättä lainvastaisiin häätöihin. He myös sitoutuvat olemaan laittomasti riistämättä maata, metsiä ja vesistöjä hankkimalla niitä omistukseensa, rakentamalla niitä tai käyttämällä niitä muulla tavoin.

Yksityisten tai valtiollisten turvallisuusjoukkojen käyttö

Liikekumppanimme sitoutuvat olemaan käyttämättä yksityisiä ja valtiollisia turvallisuusjoukkoja, kun yrityksen tarjoaman puutteellisen koulutuksen tai valvonnan vuoksi on olemassa vaara, että turvallisuusjoukkojen käyttö aiheuttaa kidutusta tai julmaa, epäinhimillistä tai alentavaa kohtelua, loukkaantumisia tai hengenvaaraa tai vaarantaa yhdistymis- ja järjestäytymisvapauden.

YMPÄRISTÖSTANDARDIT

Ympäristönsuojelu

Liikekumppanimme sitoutuvat ehkäisemään ihmisille ja ympäristölle aiheutuvaa vaaraa sekä suojelemaan ravinnon tuotannossa tarvittavia luonnonmukaisia periaatteita. Liikekumppaneidemme prosessien, tuotantopaikkojen ja -välineiden pitää täyttää soveltuvat lakisääteiset toimintaohjeet ja ympäristönsuojelun vaatimukset. Liikekumppanimme, jotka ovat samalla myös tuotteiden valmistajia, sitoutuvat tämän lisäksi toteuttamaan standardin SFS-ISO 45001 mukaisen ympäristönhallintajärjestelmän tai alalle soveltuvan ympäristönhallintajärjestelmän käyttöönottoa ja kehittämistä. Tässä yhteydessä heillä on velvollisuus ottaa käyttöön myös toimia, joiden avulla voidaan soveltuvin tavoin saavuttaa standardin SFS-ISO 14001 tavoitteet.

Ilmastonsuojelu

Edellytämme liikekumppaneitamme kestävän kehityksen periaatteita noudattavaa ja aktiivista ilmastonsuojelua,

esimerkiksi parantamalla energiatehokkuutta tai tuottamalla tai hankkimalla energiaa uusiutuvista energialähteistä.

Kumppaneidemme CO₂-päästöjen pitää olla läpinäkyvästi tarkasteltavissa, lisäksi heillä pitää olla kunnianhimoiset tavoitteet CO₂-päästöjen vähentämiseksi.

Vedenkulutus ja veden laatu

Liikekumppanimme sitoutuvat käyttämään vettä säästeliäästi. Erityisesti alueilla, joilla on pulaa vedestä, veden käyttö pitää minimoida ja samalla varmistaa juomaveden saatavuus ja veden riittävyys saniteettitiloissa. Soveltuvien lakisääteisten määräysten ja viranomaisten toimintaohjeiden mukaisesti ja niiden toteuttamiseksi on määritettävä standardit jäteveden laadulle ja valvottava niitä.

Ilmanlaatu ja maaperän laatu

Liikekumppanimme noudattavat vähintään asiaankuuluvia lakisääteisiä määräyksiä sekä paikallisten viranomaisten toimintaohjeita.

Materiaalit ja niiden hävittäminen

Edellytämme, että liikekumppanimme pitävät liiketoimintansa kaikenlaiset vaikutukset ympäristöön vähäisinä ja käyttävät luonnonvaroja säästeliäästi. Materiaaleja käytetään uudelleen aina kun mahdollista. Jätteiden käsittelyn osalta liikekumppanimme noudattavat periaatetta Vältä – Hyötykäytä – Hävitä. Liikekumppanimme noudattavat aina vähintään lakisääteisiä määräyksiä ja viranomaisten toimintaohjeita.

Erityistä huolta aiheuttavat aineet

Liikekumppanimme sitoutuvat materiaalien määräystenmukaisuuden (Material Compliance) noudattamiseen. Tämä tarkoittaa kiellettyjä aineita koskevien lakisääteisten kieltojen, rajoitusten, ilmoitusmääräysten ja sovellettavien standardien sekä kiellettyjä aineita ja niiden ilmoittamista koskevan Bosch-standardin N2580 noudattamista. Erityisesti on noudatettava Minamata-sopimuksen mukaista kieltoa, joka koskee elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistusta sekä elohopean ja elohopeayhdisteiden käyttöä valmistusprosesseissa sekä elohopeajätteiden käsittelyä. Sama koskee pysyviä orgaanisia yhdisteitä käsittelevässä Tukholman sopimuksessa mainittujen kemikaalien valmistus- ja käyttökieltoa sekä Baselin sopimuksen mukaista kieltoa, joka koskee vaarallisten jätteiden maanrajan ylittäviä siirtoja.

LIIKESUHTEET

Eturistiriitojen välttäminen

Me edellytämme, että liikekumppanimme tekevät päätöksiä asiaperusteisesti antamatta laittoman henkilökohtaisen hyödyn vaikuttaa päätöksentekoon. Heti kun liikekumppani saa tietoonsa mahdollisen eturistiriidan, hänen on ehdottomasti ryhdyttävä sisäisiin toimenpiteisiin ristiriidan selvittämiseksi sekä ilmoitettava asiasta välittömästi Boschille.

Vapaa kilpailu

Liikeyhteistyöpanimme sitoutuvat harjoittamaan oikeudenmukaista kilpailua sekä noudattamaan kulloinkin sovellettavia vapaata kilpailua suojaavia lakisääteisiä määräyksiä. He eivät saa solmia sopimuksia tai ryhtyä mukautettuihin toimintatapoihin muiden yritysten kanssa, mikäli nämä toimet estävät, rajoittavat tai väärentävät kilpailua. He eivät myöskään saa käyttää mahdollista markkinoita hallitsevaa asemaansa lainvastaisesti.

Korruptio

Liikeyhteistyöpanneidemme on varmistettava, että he noudattavat kulloinkin sovellettavaa korruptionvastaista lainsäädäntöä. Heidän on varmistettava, etteivät heidän työntekijänsä, aliurakoitsijansa ja edustajansa tarjoa, lupaa tai luovuta Bosch-konsernin työntekijöille minkäänlaisia etuja saadakseen toimeksiannon tai muuta hyötyä liiketoiminnassa. Näitä periaatteita on noudatettava myös silloin, kun liikeyhteistyöpanimme työskentelevät yhdessä kolmansien osapuolten kanssa Boschin toimintojen yhteydessä.

Rahanpesu

Liikeyhteistyöpanneidemme on huomioitava lakisääteiset määräykset koskien rahanpesun ehkäisemistä ja noudatettava ilmoitusvelvollisuuttaan.

Konfliktimineraalit

Liikeyhteistyöpanneidemme on pyrittävä ehkäisemään suoraa tai epäsuoraa aseistettujen ryhmien rahoittamista. Tässä yhteydessä on noudatettava Boschin Group Policy for Conflict Raw Materials -asiakirjassa annettuja ohjeita ja voimassa olevia lakisääteisiä vaatimuksia.

Tietosuojaja tietoturva

Liikeyhteistyöpanimme sitoutuvat takaamaan kaikissa liiketoiminnan prosesseissa informatiivisen itsemääräämisoikeuden, henkilötietojen suojan sekä kaikkien liiketoiminnan tietojen ja henkilötietojen turvallisuuden noudattamalla lakisääteisiä vaatimuksia ja sovellettavaa tietosuojaja- ja tietoturvalainsäädäntöä.

Tullivalvonta ja vienninvalvonta

Liikeyhteistyöpanimme noudattavat kansainvälisiä tullivalvontaa ja vienninvalvontaa koskevia määräyksiä ja antavat ennakoivasti muita kuin taloutta koskevia tietoja luodakseen turvallisen toimitusketjun.

ILMOITUSJÄRJESTELMÄ

Jokaista liikeyhteistyöpania – ja niiden työntekijöitä tai muita asianosaisia – kehoitetaan ilmoittamaan mahdollisista epäilyksistä ja rikkomuksista näitä menettelyohjeita vastaan. Tällä tavoin voidaan rajoittaa rikkomusten seuraukset ja välttää vastaavat virheet tulevaisuudessa. Tätä tarkoitusta varten liikeyhteistyöpanin pitää perustaa oma ilmoitusjärjestelmä tai liittyä alan omaan ilmoitusjärjestelmään. Boschilla ilmoitukset voi jättää

sähköpostitse, puhelimitse (ks. alla) tai [Bosch-ilmoitusjärjestelmän](#) kautta. Liikeyhteistyöpanimme tiedottavat työntekijöilleen ilmoitusmahdollisuudesta.

MENETTELYOHJEIDEN NOUDATTAMINEN

Valvonta

Bosch pidättää itsellään oikeuden valvoa näiden menettelyohjeiden noudattamista soveltuvalta tavalla. Liikeyhteistyöpanillamme on velvollisuus tukea valvontaa. Bosch sopii liikeyhteistyöpanin kanssa valvonnan laajuudesta, ajankohdasta ja paikasta. Liikeyhteistyöpanin pitää vastata kyselyihin ja tiedusteluihin kohtuullisen ajan kuluessa noudattaen määritettyjä muodollisuuksia sovellettavan tietosuojalainsäädännön mukaisesti.

Parannustoimet

Loukkaukset, erityisesti ihmisoikeuksia tai ympäristöön liittyviä velvollisuuksia vastaan, on lopetettava välittömästi. Jos tämä ei ole lähiaikoina mahdollista, liikeyhteistyöpanin on viipymättä luotava konsepti loukkausten lopettamista tai minimoointia varten ja otettava se käyttöön. Konseptissa pitää olla konkreettinen aikataulu. Toteutetut toimenpiteet on dokumentoitava, ja niiden toimivuus käytännössä on tarkastettava. Lisäksi liikeyhteistyöpanin on viipymättä selvitettävä rikkomusta epäiltäessä mahdolliset loukkaukset ja tiedotettava Boschille selvitystoimista.

Rikkomusten seuraukset

Rikkomus näissä menettelyohjeissa kuvattuja velvollisuuksia vastaan muodostaa sopimusrikkomuksen sekä vaikuttaa haitallisesti liikeyhteistyöpanin ja Boschin väliseen liikesuhteeseen. Liikeyhteistyöpanin pitää kohtuullisen ajan kuluessa ilmoittaa Boschille rikkomuksesta sekä siitä, mihin yrityksen sisäisiin toimiin on ryhdytty tulevien rikkomusten ehkäisemiseksi. Mikäli liikeyhteistyöpani ei toimi tämän veloitteen mukaisesti kohtuullisen ajan kuluessa tai jos liikeyhteistyöpani ei ryhdy asianmukaisiin parannustoimiin kohtuullisen ajan kuluessa tai mikäli rikkomusta pidetään niin vakavana, ettei Bosch pidä mahdollisena jatkaa liikesuhdetta, pidättää Bosch itsellään oikeuden sanoa kyseinen sopimus irti välittömästi tai vetäytyä kyseisestä sopimuksesta.

Robert Bosch GmbH

Corporate Department of Sustainability and EHS (C/SE)

Postfach 10 60 50
70049 Stuttgart
Germany
Phone +49 711 811-0

Ilmoita mahdollisista rikkomuksista: compliance.management@de.bosch.com

Versio 03/2022